

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ ГОРОДА
ИННОПОЛИС

ул. Спортивная, д.114, г.Иннополис,
Верхнеуслонский район,
Республика Татарстан, 420500

ИННОПОЛИС
ШӘҺӘРЕНЕҢ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

Спортивная ур., 114-нче йорт, Иннополис
шәһәре, Югары Ослан районы, Татарстан
Республикасы, 420500

тел. (843) 212-27-24, e-mail: city@innopolis.ru, www.verhniy-uslon.tatarstan.ru/rus/innopolis.htm

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

20.04.2023

Иннополис шәһәре

КАРАР

45

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының «Иннополис
шәһәре» муниципаль
берәмлеге территориясендә
жирләү эшен оештыру
турында

«Күмү һәм күмү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясен төзекләндерү кагыйдәләре нигезендә, халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү максатларында Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге Башкарма комитеты

КАРАР БИРӘ:

1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәт күрсәтүләренә оештыру һәм күмү урыннарын карап тоту тәртибен кушымта нигезендә расларга.

2. Әлеге карарны Интернет челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<http://pravo.tatarstan.ru>) бастырып чыгарырга, шулай ук Татарстан Республикасы муниципаль берәмлекләре порталында Интернет мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә (<http://verhniy-uslon.tatarstan.ru>) һәм Иннополис шәһәре Мэриясе бинасында урнашкан мәгълүмати стендларда урнаштырырга.

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Иннополис шәһәре Башкарма комитеты житәкчесе урынбасары - торак-коммуналь хужалык, төзекләндерү, төзелеш һәм архитектура бүлеге начальнигы С.А. Беловага йөкләргә.

Житәкче

И.Р. Хузяттов

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының «Иннополис шәһәре»
муниципаль берәмлеге Башкарма
комитетының
2023 елның «20» апрелендәге
45 нче номерлы карарына
Кушымта

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының
«Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә ритуаль хезмәтләр
күрсәтүне һәм күмү урыннарын карап тотуны оештыру тәртипбе

Бүлек 1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Әлеге Тәртип «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Үлгәннәрне күмү һәм күмү эше турында» 1996 елның 12 гыйнварындагы 8-ФЗ номерлы Федераль закон, «Үлгәннәрне күмү буенча хезмәт күрсәтүләр алуға гражданның хокуклары гарантияләре турында» Россия Федерациясе Президентының 1996 елның 29 июнендәге 1001 номерлы Указы белән, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлегенә барлык гамәлдәге һәм яңа төзелә торган зиратлары территориясендә мәетне (калдыкларны), үлгән яисә һәлак булганнарның мәетләрен (мәетләрен) күмү (күчереп күмү) белән бәйлә мөнәсәбәтләрен, күмү урыннарын тоту кагыйдәләрен җайга сала.

1.3. Әлеге Тәртип Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендәге барлык зиратларда гамәлдә һәм оештыру-хокукий рәвешләренә бәйсез рәвештә барлык хужалык итүче субъектларны, шулай ук аларга килүче гражданны үтәү өчен мәҗбүри.

1.4. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендәге зиратлар җәмәгать зираты булып тора һәм үлгән яки һәлак булганнарның тәннәрен (мәетләрен) һәм көлләрен, аларның ихтыярын исәпкә алып, яки жирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт карары буенча жирләү өчен билгеләнгән. Зират территориясендә үлгән кешеләрне күмү һәм ритуаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән биналар, корылмалар һәм башка объектлар урнаштырылырга мөмкин.

1.5. Җәмәгать зиратларында үлгән (һәлак булган) хәрбиләрне, хәрби җыеннарда чакырылган гражданны, эчке эшләр органнары, дөүләт янгынга каршы хезмәте, наркотик чаралар һәм психотроп матдәләр әйләнешен контрольдә тоту органнары хезмәткәрләрен, сугышта катнашучыларны, хәрби хезмәттән азат ителгән затларны күмү өчен билгеләнгән хәрби участкалар, әгәр дә бу күрсәтелгән затларның ризалыгына яисә иренә, якин туганнарының яисә башка туганнарының теләгенә каршы килмәсә, булырга мөмкин.

1.6. Зиратлар күмү мөмкинлеге буенча түбәндәгеләргә бүленә:

- жирләүнең теләсә нинди төрләре башкарыла торган зиратлар;

- жирләү башкарылмаган зиратлар.

1.7. Үлгәннәрнең яисә һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) күмүне (алга таба - үлгәннәрне күмү) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге зиратларында күмелергә хокуклар гарантиясен тәэмин итү максатларында үлгән (вафат булганнарны) һәм халыкның санитар-эпидемиологик иминлеген тәэмин итү максатларында башкаралар.

1.8. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге зиратларында үлгән мәетләрне күмү, калдыкларны эксгумацияләү, кабер өсләрен урнаштыру (алмаштыру) эшләре Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитеты карары белән (алга таба - вәкаләтле орган) әлеге Нигезләмә нигезендә башкарыла.

Бүлек 2. Зиратларның эшен төзекләндерүгә һәм оештыруга төп таләпләр

2.1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге зиратлары муниципаль, гореф - гадәтләре буенча жәмәгать, жирләү тибы буенча традицион һәм дини булып тора.

2.2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге зиратлары жирләүне гамәлгә ашыру өлешендә өч төргә бүленә ала: ачык, ирекле жирләүләр өчен ябык һәм ябык.

Ачык зиратлар - зиратлар, яңа күмү урыннары булдыру өчен жир кишәрлекләре булган зиратлар, анда күмүләр чикләнмичә башкарыла.

Ирекле жирләүләр өчен ябык зират яңа жирләү урыннары булдыру өчен буш жир участкалары булмаган зират, ә жирләүләр аларда урын булганда гына булган каберләргә башкарыла.

Ябык зиратлар - үлгән кешеләрне күмү башкарылмаган зиратлар. Зират статусы турында карар Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитеты тарафыннан кабул ителә.

2.3. Зиратларны төзекләндерү, аларны тиешле төр типтә тоту, күмүнең санитар нормаларын үтәү, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә кирәкле хезмәт күрсәтүче персонал белән тәэмин итү жирле үзидарә органнары һәм зиратларга хезмәт күрсәтүче оешмалар тарафыннан тәэмин ителә.

2.4. Яңа зиратларны (яңа зиратларны) күмү урыннары булдыру турында карар Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитеты карары белән кабул ителә.

2.5. Зират территориясен күмү ысулына бәйсез рәвештә функциональ зоналарга бүлеләр:

- 1) керү;
- 2) ритуаль;
- 3) административ-хужалык эшчәнлеге;
- 4) күмү зонасы;
- 5) зират периметры буйлап яшел яклау зонасы.

2.6. Зиратларның керү зонасында түбәндәгеләр күздә тотылырга тиеш:

1) күмү эшен оештырган өчен зиратның һәм вәкаләтле органның исемен күрсәтеп, керү төркеме (транспорт өчен аерым керү-чыгу һәм килүчеләр өчен чыгу урыны);

- 2) керү төркемен яктырту;
 - 3) аерым хужалык ягына чыгу;
 - 4) чүп жыю урналары;
 - 5) административ биналарны, участокларны, юлларны, тарихи һәм мемориаль каберләрне, гомуми файдаланудагы урыннарны һәм суүткәргеч краннарны (техник ихтыяжлар өчен сулы туплау бакларын) билгеләп, схематик план;
 - 6) администрация белдерүләре һәм күрсәтмәләре өчен белешмә-мәгълүмати стенд, зиратларга йөрү, гражданның хокуклары һәм бурычлары кагыйдәләре;
- Керү зонасында жирләү сервисының башка объектлары һәм килүчеләрнең ял итү урыннары урнаша ала.

2.7. Матәм процессларын тоткарлыксыз үтү өчен зиратларда капка киңлеге 4,0 м га кадәр житәргә мөмкин. Калитка киңлеге 1,2 м га кадәр.

2.8. Зиратларның ритуаль зонасын төп керү урыны һәм административ-хужалык зонасы тирәсендә урнаштырырга кирәк.

Ритуаль зонада матәм йолалары һәм хушлашулар үткәру өчен биналар һәм корылмалар, гыйбадәт биналары һәм корылмалары, иҗтимагый билгеләнештәге һөйкәлләр, лапаслар белән ял итү майданчыклары, чүп-чар тапшыру заллары урнаштырылырга мөмкин.

Хәрби каберлекләр өчен жәмәгать зиратлары секторларында хәрби хөрмәтләрне бирү өчен майданчыклар булырга мөмкин.

2.9. Административ-хужалык зонасы - административ-көнкүреш бинасы, матди һәм инвентарь складлары урнашкан зират территориясенә бер өлеше. Аның өчен аерым керү каралган.

2.10. Зиратлар түбәндәгеләр белән жиһазланган булырга тиеш:

- 1) чүп жыйгычлар белән контейнер майданчыклары;
- 2) су сиптерү суүткәргече яисә техник ихтыяжлар өчен сулы туплау баклары;
- 3) автостоянка.

2.11. Зиратлар территориясә әйләндереп алынырга тиеш.

2.12. Күмү зонасы зиратның төп функциональ өлеше булып тора. Зиратларның барлык типлары өчен жирләү зонасы майданы зиратның гомуми майданының кимендә 65-75%ын тәшкил итәргә тиеш.

Күмү зонасының планлаштыру структурасы элементлары булып кварталлар, секторлар һәм күмү урыннары тора.

Кварталлар киңлеге 3,0 м га кадәр каты өслекле эчке юллар белән аерыла. Квартал эчендәге секторлар киңлеге 1,2 м га кадәр булган каты өслекле аллеялар белән бүленә.

Эчке юлларны һәм зират аллеяларен салганда, участкагы яисә аллеядагы иң ерак кабердән 50 м га кадәр ара кабул итәргә кирәк.

2.13. Зиратларда ялгыз күмүләр, тугандаш жирләүләр, гаилә (ыруглык) күмүләр, мактаулы, хәрби, тугандаш (уртак) күмү жирләре каралган булырга тиеш.

2.14. Зиратлар периметры буенча хужалык әһәмиятенә һәм зиратны визуаль яклауны тәэмин итәргә, торақ ягыннан күзәтүне ябарга тиешле мораль (яшел) саклау зонасына ия божра (әйләнеч) юл ясарга тәкъдим ителә.

2.15. Күмү урыннарына бару өчен тәкъдим ителә торган вакыт: майдан сентябрьгә кадәр - 8.00 сәгатътән 19.00 сәгатъкә кадәр, октябрьдән апрельгә кадәр - 8.00 сәгатътән 17.00 сәгатъкә кадәр.

Бүлек 3. Зиратларда күмү урыннары һәм аларның төрләре

3.1. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлегенең барлык зиратларында кремацияләнгән тәннәрне жиргә (табутларда, табутларсыз) санитар-эпидемиологик нормаларга һәм кагыйдәләргә ярашлы рәвештә, горейф-гадәтләргә һәм дингә бәйлә рәвештә жирлиләр.

3.2. Жирләү урыннары зиратны планлаштыру буенча билгеләнгән тәртиптә билгеләнә.

3.3. Зират территорияләрендә үлгәннәрне яки һәлак булганнарны диннәре буенча жирләү өчен аерым участкалар яки секцияләр дә булдырылырга мөмкин, шулай ук койма ысулы белән дә, коймасыз ысул белән дә жирләүләр башкарылырга мөмкин.

3.4. Жирләү урыннары түбәндәге төрләргә бүленә:

- 1) ялгыз;
- 2) туганнар;
- 3) гаилә (ыруглык);
- 4) мактаулы;
- 5) хәрби;
- 6) тугандаш (уртак).

Жирләү урыннары өчен жир кишәрлекләре түләүсез нигездә бирелә.

3.5. Ялгыз күмү урыны күләме 2,0 м x 2,0 м x 2,0 м x 1,5 м (озынлыгы, тирәнлеге, киңлеге) төшкел итә.

3.6. Туган жирләүләр үлгән кешене күмү өчен зират территориясендә шул ук урында ир яисә хатын яки якин туганын күмүне гарантияләү өчен бирелә. Туганнары күмү урыннары турыдан-туры үлгән кешене күмгәндә бирелә. Туганлык каберлеге төркәлгән кешегә алга таба әлеге жирләү урынында жирләнү хокукы бирелә, шулай ук үлгән кешенең туганнары жирләнгән урында да жирләү рөхсәт ителә.

Туганнары урыннарында күмү (жирләү) әлеге кабергә соңгы күмү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк булмаган вакытта рөхсәт ителә.

3.7. Гражданның гаилә (ыруглык) күмүләре - ике һәм аннан да күбрәк үлгән якин туганнарны күмү өчен иҗтимагый зиратларда аерым жир участкалары.

Якындагы туганнарына ир белән хатын, балалар, ата-аналар, уллыкка алынучылар, уллыкка алуучылар, бертуган энеләре, бертуган сеңелләре, оныклары, бабалары, әбиләре керә.

3.8. Гаилә күмү өчен жир кишәрлеге бирү (резервлау) өчен, кызыксынучы зат (мөрәҗәгать итүче) гаилә күмү урынын алдан билгеләү өчен жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәткә мөрәҗәгать итә һәм гаилә күмү урынын алдан килештерү акты төзелә. Жирләү урынын алдан килештерү актында участканың урнашкан урыны (зиратның исеме, квартал, сектор, участок номеры), куллану күләме һәм шартлары (турыдан-туры яисә киләчәктә күмү) күрсәтелә. Алдан килештерү акты ике нөсхәдә төзелә, шуларның берсе мөрәҗәгать итүчегә тапшырыла.

3.9. Вәкаләтле органга гаилә (туганлык) күмү урыны бирү турындагы мәсьәләне хәл итү өчен түбәндәге документлар бирелә:

1) гаилә күмү урынында күмү (яңадан күмү) күздә тотыла торган затлар даирәсен күрсәтеп, гаилә күмү урыны бирү турында гариза;

2) мөрәҗәгать итүченең шәхесен таныкый торган паспорт яисә башка документ күчермәсен, төп нөсхә кушымта белән;

3) гаризада күрсәтелгән затларның дәрәслекләр кушымтасы белән туганлык

дәрәжәсен раслый торган документларның күчәремәләре;

4) күмү урынын алдан килештерү акты.

Әлеге тәртиптә каралмаган башка документлар бирүне таләп итү рәхсәт ителми.

Барлык тапшырылган документлар да мәрәжәгать итүчегә шушы статьяда күрсәтелгән документларны тапшырган көнне аларны кабул итү датасы турында тамга белән тапшырыла торган опись буенча кабул ителә.

Вәкаләтле орган бирелгән документларны исәпкә алуны һәм саклауны тәэмин итә.

3.10. Гаилә (туганлык) күмү өчен урын бирү яисә аны бирүдән баш тарту турындагы карар мәрәжәгать итүче тарафыннан жәназа эше мәсьәләләре буенча вәкаләтле органга (күмү көненә кадәр бер көннән дә соңга калмыйча) үлем турында медицина таныклығы яисә ЗАГС органнары тарафыннан бирелүче үлем турында таныклык бирү көнендә, шулай ук әлеге тәртипнең 32 пункттында күрсәтелгән документлар бирү көнендә кабул ителә.

3.11. Гаилә (туганлык) күмү урыны күләме (туганлык җирләү өчен бушлай бирелә торган урынны исәпкә алып) 12 кв метрдан арта алмый.

3.12. Гаилә (туганлык) каберлеге өчен бирелгән урын күләменнән артып китүче, гаилә (туганлык) каберлеге өчен урынны резервлау өчен (алга таба - киләчәк күмү урынын резервлау) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитеты карары белән билгеләнгән күләмдә бер тапкыр түләнгән торган түләү алына.

3.13. Гаилә (туганлык) күмү урыны бирү турындагы карар мәрәжәгать итүчегә әлеге тәртипнең 33 пункттында билгеләнгән вакытта тапшырылырга яисә почта аша җибәрелергә тиеш (алга таба - хәбәрнамә белән җибәрелә).

3.14. Гаилә (туганлык) каберлеге өчен урын бирүдән баш тарту турындагы карар, кире кагу сәбәпләрен күрсәтеп, мәрәжәгать итүчегә әлеге тәртипнең 33 пункттында билгеләнгән вакытта тапшырыла яисә җибәрелә.

Гаилә (туганлык) җирләүгә урын бирүдән баш тарту түбәндәге очракларда рәхсәт ителә:

1) гариза бирүче гаилә каберлеген булдыру (резервлау) өчен тәкъдим ителгән урыннардан баш тарткан;

2) мәрәжәгать итүче зиратның һәм архитектура-ландшафт зиратының структур үзгәртүләренә бәйләп рәвештә гаилә күмелгән урынны булдыру (резервлау) өчен бирелә алмый торган урын алырга теләк белдергән;

3) мәрәжәгать итүче әлеге тәртипнең 32 пункттында күрсәтелгән документларны тапшырмаган.

Мәрәжәгать итүче гаилә күмүен суд тәртибендә булдыру өчен урын бирүдән (резервладан) баш тартырга яисә гаилә күмү урынын бирүдән баш тарту өчен нигез булган хәлләр бетерелгәннән соң гаилә күмелгән урынын булдыру өчен урын бирү (резервлау) турында гариза белән кабат мәрәжәгать итәргә хокуклы.

3.15. Зиратларда хөрмәтле җирләүләр үткөрү өчен аерым участоклар каралырга мөмкин.

3.16. 5 кв.м. майданлы мактаулы җирләүләр өчен участокларда җирләүләр дәүләт, иҗтимагый оешмалар һәм гражданныр тәкъдиме буенча башкарыла.

3.17. Зиратларда Бөек Ватан сугышында катнашучыларны, шулай ук кораллы конфликтларда һәлак булганнарны күмү өчен аерым участоклар оештырылырга мөмкин. Бу участокларда җирләү үлгән кешенең сугыш хәрәкәтләрендә катнашуын раслаучы документлар күрсәтелгәндә башкарыла.

3.18. Жәмәгать зиратларында өстенлекле дин (конфессиональ) билгесе буенча үлгән кешеләрне күмү өчен участоклар каралырга мөмкин. Анда жирләү урыннары бары тик бер динне тоткан үлгәннәрне жирләү өчен генә билгеләнгән жирләү урыннарын дини зиратлардагы жирләү урыннарыннан аерып карарга кирәк.

3.19. Мәет жирләү өчен түләүсез бирелә торган жир участокларының күләмнәре:

Күмү төре	Озынлыгы, м	Киңлеге, м	Мәйданы, квадрат метрларда
Ялгыз	2,0	1,5	3
Туганлык	2,0	3,0	6
Гаилә (туган)	2,0	6,0	12
Мактаулы	2,0	2,5	5
Хәрби	2,0	2,5	5
Көл салынган урнаны күмү өчен	1,0	1,0	1

Бүлек 4. Үлгәннәрне күмү тәртибе

4.1. Үлгәннәрне зиратта жирләү йола чаралары үткәрү юлы белән башкарыла: гәүдәсен (мәетен) , үлгән яки вафат булган кешенең көлен, этика һәм санитар таләпләргә каршы килмәгән горөф-гадәтләргә һәм традицияләргә ярашлы рәвештә күмү, үлгән кешенең гәүдәсен (мәетен) жирләү (кабергә, зиратка күмү) яки көл урнасын күмү (кабергә, колумбарийга күмү).

4.2. Гамәлдәге кануннар нигезендә, аның үлеменнән соң һәр кешегә, аның ихтыяр белдерүен исәпкә алып, күмү, гәүдәсен (мәетен) яки көлне күмү өчен жир участогын бушлай бирү гарантияләнә.

Үлгән кешенең яки үлгән кешенең гәүдәсен (мәетен) яки көлен жирләү өчен урыннар үлгәннәрне жирләү өчен бирелә. Бу зиратта жирләнмәгән кешеләр истәлегенә кабер корылмалары урнаштыру рәхсәт ителми.

4.3. Мәрхүмнәрне жирләү бары тик гражданлык хәле актларын рәсмиләштерүнең вәкаләтле органы тарафыннан бирелгән дәүләт үрнәгендәге үлем турында таныклык яисә билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында медицина таныклығы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.4. Зиратларда үлгәннәрне күмү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт көче белән яисә үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган зат тарафыннан, ул эшләргә башкару технологиясен вәкаләтле орган тарафыннан тикшереп торып башкарыла.

4.5. Үлгән кешене күмү өчен жир участогының күләме (күмү урыны) зират статусыннан һәм буш урыннар булудан чыгып вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә.

4.6. Үлгән кешене жирләү өчен яңа (ирекле) участок биргәндә, кабергә дүрт якның берсеннән күмү урынының бөтен озынлыгы буенча ирекле керү тәэмин ителәргә тиеш. Кабер янына ирекле керү мөмкинлеген тәэмин итә торган юл киңлеге 0,5 метрдан да ким була алмый.

4.7. Жирләү, кагыйдә буларак, зират территориясен рациональ файдалануны исәпкә алып эзлекле тәртиптә башкарыла. Участок, аның зурлыгы һәм күмүнең турыдан-туры урыны, үлгән кешенең ихтыяр белдерүен һәм вафат булганны күмү бурычын үз өстенә алган затның (мөмкинлек булганда) ризалыгын исәпкә алып,

вөкалэтле орган тарафыннан билгеләнә.

4.8. Жирләүләр зиратның буш жирләрендә, туган жирләренең буш урыннарында һәм турыдан-туры булган каберләрдә дә башкарыла ала.

Гамәлдәге каберләргә үлгәннәрне күмү (алга таба - күчереп күмү) минерализация чоры узганнан соң гына башкарыла, ләкин соңгы күмү вакытыннан 15 елдан да иртәрәк түгел.

4.9. Ирекле участка үлгән туганнарны күмү бары тик элек бирелгән чикләрдә генә рөхсәт ителә.

4.10. Үлгәннәрне туган жирләү урыннарының буш урыннарында һәм минеральләшү чоры тәмамланганнан соң, жирләү урыны өчен җаваплы гражданның шәхси гаризалары буенча, тиешле документлар булганда яки жирләү урыны өчен җаваплы кешене жирләү бурычын үз өстенә алган затларның гаризалары буенча гына жирләү башкарыла.

Үлгәннәрне тиешенчә теркәлмәгән туган жирләү урыннарының буш урыннарында яки вөкалэтле органның жирләү урыны өчен җаваплы булган жирләү урыннары турында исәп-хисап мәгълүматлары булмаган очракта жирләү башкарылмый.

4.11. Жирләү урыны өчен җаваплы кеше үлсә, үлгән кеше аның турында кайгырткан кабергә күмү максатыннан, аны күмү бурычын үз өстенә алган кеше вөкалэтле органга әлеге кабергә күмү турында белешмәнең (таныклыкның) билгеләнгән үрнәген тапшырырга тиеш.

4.12. Кабер казу кишәрлектә һәм вөкалэтле орган билгеләгән чикләрдә тиешле рөхсәт алганнан соң гына башкарыла.

4.13. Үлгән яки вафат булган кешенең гәүдәсен (мәетен) күмү тиешле рөхсәт алганнан соң һәм вөкалэтле орган белгечләре контролендә генә башкарыла.

4.14. Үлгән кешенең каберен казуга һәм үлгән кешене күмүгә рөхсәт алу өчен, яисә үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган зат билгеләнгән үрнәктәге гариза белән вөкалэтле органга шәхсән мөрәҗәгать итә.

4.15. Гаризага түбәндәге документлар һәм аларның күчермәләре теркәлә:

1) яңа урында күмгәндә:

- дөүләт үрнәгенең үлеми турында таныклык яисә билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында медицина таныклыгы;

- мөрәҗәгать итүченең паспорты.

Яңа урында жирләгәндә гаризаны зираттагы вөкалэтле орган белгечләре карый, күмү мөмкинлегенә һәм күмү урынының урнашуы билгеләнә, шуннан соң гаризада тиешле билге куела; күмүгә гариза мөрәҗәгать иткәннән соң бер тәүлектән артык булмаган вакытта карала һәм килештерелә;

2) булган кабергә күмгәндә (гариза бары тик урын өчен җаваплы булганнардан гына кабул ителә):

- билгеләнгән үрнәктәге перинаталь үлем турында таныклык яисә медицина таныклыгы;

- жирләү урыны өчен җаваплы кешенең паспорты;

- билгеләнгән үрнәктә күмү турында белешмә (таныклык);

3) гамәлдә булган кабергә көлле урнаны күмгәндә (гариза бары тик күмү урыны өчен җаваплы булганнардан гына кабул ителә):

- үлем турында таныклык яисә перинаталь үлем турында билгеләнгән үрнәктәге таныклык;

- жирләү урыны өчен җаваплы кешенең паспорты;
- билгеләнгән үрнәктә күмү турында белешмә (таныклык);
- гариза бирүчегә кайсы крематорийда һәм кайчан үлгән кешенең калдыклары кремацияләнгәннен күрсәтүче кремация турында, көл бирү фактын раслый торган белешмә;

4) әлеге кабергә күмү турында белешмәсе (таныклығы) булган үлгән кешене күмгәндә:

- жирләү урыны өчен җаваплы кешенең үлүе турында таныклык;
- жирләү урыны өчен җаваплы булган үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган затның паспорты;
- билгеләнгән үрнәктә күмү турында белешмә (таныклык). Мәгълүмат (таныклык) булмаган очракта, мәрхүмне күмү күмүне теркәү Китабында булган архив мәгълүматлары нигезендә башкарылырга мөмкин.

4.16. Ир яисә хатын, балалар, ата-аналар, уллыкка алынган яисә уллыкка алучылар үлгән очракта һәм, күмү урыны өчен җаваплы булган кешегә мөрәҗәгать итү мөмкинлеге булмаганда, тиешле гариза белән әлеге кабергә күмү турында карар вафат булуының якин туганының гаризасы нигезендә вәкаләтле орган җитәкчесе тарафыннан кабул ителергә мөмкин.

4.17. Гамәлдәге кабергә күмү турында гариза зираттагы вәкаләтле орган вәкиле тарафыннан карала, шул ук вакытта исәпкә алу мәгълүматлары тикшерелә, күздә тотылган күмү урынына чыгу башкарыла, теркәү мәгълүматлары факттагы мәгълүматлар белән таныклана һәм, алар туры килгәндә, әлеге урында күмүне башкару мөмкинлеге билгеләнә, шуннан соң, жирләү урыны өчен җаваплы кеше хәзерге кабергә күмүгә ризалык биргән очракта, гаризада килештерү билгесе куела.

Гамәлдәге кабергә күмүгә килешү алу өчен түбәндәге сәбәпләр буенча баш тартырга мөмкин:

- жирләү урыны өчен җаваплы кешенең булмавы яисә күмүгә аның ризалыгы булмау;
- якин туганына үлем турында таныклыкның оригиналы яисә архив белешмәсе булмау;
- фаразланган урында теркәү нигезендә күмүнең факттагы мәгълүматларының туры килмәве;
- янәшәдәге күмүләрнең тынлыгын бозу куркынычы;
- якин-тирәдәге кабер корылмаларына зыян китерү куркынычы;
- кабер казу эшләрен башкаручы затларның гомере һәм сәламәтлеге куркынычы;

- зиратның тышкы төзекләндерү объектларына зыян китерү мөмкинлеге.

4.18 Жирләү (жирләргә күмү) турында гаризаны тикшергәннен соң, зиратта вәкаләтле орган белгече тарафыннан гариза, мөрәҗәгать итүченең күмү эшләрен башкаруга хокукы, тапшырылган документларның тулылыгы һәм кирәкле килештерүләр булу тикшерелә торган вәкаләтле орган администрациясенә тапшырыла.

Вәкаләтле орган белгечнең зиратта уңай тамгасы булмаган очракта, зиратта килештерүдән баш тартуның нигезлелеге тикшерелә.

4.19. Мөрәҗәгать итүченең жирләүгә хокукылыгын тикшерү тәмамлангач, мөрәҗәгать итүчегә кабер казуга йө вәкаләтле органның вазыйфаи затының тиешле визасын салу юлы белән рәхсәт бирүдән баш тарту рәхсәт бирелә. Кабер казуга рәхсәт бирүдән баш тартканда, мөрәҗәгать итүче ачылган җитешсезлекләренә бетерергә һәм гариза белән кабат мөрәҗәгать итәргә хокукы.

4.20. Гариза бирүче алынган рөхсәт белән зиратның вәкаләтле орган белгечләренә мәрәжәгать итә, шуннан соң гариза бирүче һәм кабер казуны гамәлгә ашыручы затлар кабер казу куркынычсызлыгы техникасы буенча мәжбүри инструктаж үтәләр һәм зират инфраструктурасына һәм күрше жирләү урыннарына зыян китергән өчен шәхси җаваплылык турында кисәтеләләр.

4.21. Үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган зат һәм турыдан-туры кабер казу эшен башкарачак затлар зиратның эш режимын исәпкә алып эшләр башкарырга рөхсәт ителә.

4.22. Кайгылы йөреш үткән очракта яки кабер казыла торган урын янында жирләү үткәрелгән очракта, жир эшләре яки кабер корылмаларын урнаштыру буенча эшләр туктатыла.

4.23. Кабер казу эшләре тәмамланганнан соң вәкаләтле орган белгече тарафыннан санитария нормаларына һәм рөхсәт бирү документларына, шулай ук тирә-юньдәге чисталык һәм тәртипкә туры килү предметына әзерләнгән кабер карала. Гаризага туры килгән очракта, тамга ясала, аның нигезендә жирләү процессы үлгән кешене күмү өчен рөхсәт ителә.

4.24. Үлгән кешене турыдан-туры жирләү вакыты вәкаләтле орган белгече тарафыннан үлгәннәрне жирләүне контрольдә тоту мөмкинлеген тәэмин итү һәм башка жирләү процессияләре белән киселешне булдырмау максатыннан күрсәтелә.

4.25. Күмү эшләрен башкарганнан соң, күмү урынына чыгып, вәкаләтле орган белгече каберне чисталык, кабер һәм аның янындагы территорияләрдә тәртип, санитария-эпидемиология таләпләренә туры килү, тирә-яктагы каберлекләренң, кабер өстендәге корылмаларның һәм зиратның инфраструктурасының сакланышы һәм тынлыгы предметына карый, шуннан соң кабер казу эшенә тиешле тамга куела.

4.26. Үлгән кешене күмгәннән соң, билгеләнгән үрнәктә барлык тамгалар белән күмүгә вәкаләтле орган вәкиленә бирелә, бу үз өстенә күмү бурычын алган затны күмү турында белешмә (таныклык) бирү өчен нигез булып тора.

4.27. Үлгән кешене тиешле рөхсәтсез яки билгеләнгән регламентларны бозып жирләү гамәлдәге закон нигезендә җаваплылыкка китерә. Вәкаләтле орган үлгән кешенең күмелгәнлеген төгәл билгеләү һәм раслау мөмкин булмау сәбәпле, үлгән кешенең билгеләнгән үрнәген зиратта күмү турында белешмә (таныклык) бирергә хокуклы түгел.

Бүлек 5. Үлгәннәрне (һәлак булган), тормыш иптәше, якин туганнары, башка туганнары булмаган яки үлгән кешенең законлы вәкилен жирләү

5.1. Тормыш иптәше, якин туганнары, башка туганнары яисә үлгән кешенең законлы вәкиле булмаганда яисә аларны жирләү мөмкин булмаганда, шулай ук үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган башка затлар өйдә, урамда яки башка урында булмаганда, эчке эшләр органнары аның шәхесен билгеләгәннән соң, жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан, ул аукцион нәтижеләре буенча вәкаләтле орган тарафыннан билгеләнә, әгәр Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, үлем сәбәбе билгеләнгәннән соң өч тәүлек эчендә башкарыла.

5.2. Шәхесләре Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән вакытта эчке эшләр органнары тарафыннан билгеләнмәгән үлгәннәрне жирләү элеге органнар ризалыгы белән жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт тарафыннан мондый очраклар өчен билгеләнгән җәмәгать зиратларында жирләү юлы белән башкарыла.

5.3. Мәет жирләү бурычын үз өстенә алган зат, өйдә, урамда яисә башка

урында булмаганда яисә аларны жирләү мөмкинлеге булмаганда, вафат булганны күмү эчке эшләр органнары билгеләнгәннән соң, Россия Федерациясе законнарында башкасы каралмаган булса, үлем сәбәбе билгеләнгәннән соң өч көн эчендә гәүдәсен (мәетен) күмү юлы белән Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә урнашкан зиратлар территориясендә теркәлгән һәм эшләүче зиратлар эше мәсьәләләре буенча килешү нигезендә махсуслаштырылган хезмәтләрне җәлеп итеп, вәкаләтле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла. Шул максаттан файдаланылмаган гәүдәсен (мәетен) күмү өчен зиратларда махсуслаштырылган участоклар булдырыла, шулай ук шәхесләре ачыкланмаган үлгән кешеләрне күмү өчен.

Бүлек 6. Жирләү урыннарын теркәү һәм яңадан теркәү

6.1. Зиратларда каберләр вәкаләтле орган тарафыннан мәжбүри теркәлгән (яңадан теркәлгән) тиеш.

Вәкаләтле орган башкарылган жирләүләрнең кәгазь һәм электрон исәбен алып бара.

6.2. Жирләү урынын (каберен) теркәү вәкаләтле органның вазифаи заты үлгән кешене күмү процедурасы тәмамланганнан соң күмүне теркәү китабында башкарыла.

Жирләүләрне теркәү китабы вәкаләтле органда 25 ел дәвамында саклана, аннары ул Югары Ослан муниципаль районының муниципаль архивына саклауга тапшырыла.

6.3. Жирләүнең хужасыз урыннары барлыкка килүгә юл куймау максатларында жирләү урыннарын (каберләрне) теркәү үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган физик затларга гына рөхсәт ителә.

Мәрхүмне күмү бурычын үз өстенә алган зат (жирләү урыны өчен җаваплы) теркәү һәм күмү урынын исәпкә алу белән бәйлә барлык мәсьәләләрне дә тәмамларга, шул исәптән тиешле документларны рәсмиләштерергә, исәпкә алу язмаларын күмү процедурасы тәмамланганнан соң ук кертергә тиеш.

6.4. Күмү урынын теркәгәндә үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган затка билгеләнгән үрнәкне күмү турында белешмә (таныклык), шулай ук кабернең теркәү номеры, күмүләрне теркәү Китабында язунуң тиешле номеры бирелә.

Вәкаләтле органның вазифалы кешесе жирләү процедурасы тәмамланганнан соң кабер урынында теркәлү номерын билгеләргә яки аны үлгән кешене жирләү бурычын үз өстенә алган кеше урнаштыруын күзәтергә тиеш.

6.5. Күмү турында белешмә (таныклык) күмү урыны белән эш итү хокукын раслаучы документ булып тора.

Жирләү урыны өчен җаваплы кешенең яисә нотариаль таныкланган ышанычнамәле аның вәкиленең гаризасы буенча түбәндәге гамәлләр башкарыла:

- кабер өстендәге корылмаларны урнаштыру;

- башка затка күмү урыны өчен җаваплы кешенең хокукларын һәм бурычларын тапшыру;

- үлгән кешене яисә аның калдыкларын, минерализация процессы тәмамланганнан соң, гамәлдәге кабергә күмү;

- күчереп күмү (башка урында калдыкларны эксгумацияләү һәм күмү);

6.6. Жирләү урынын яңа затка яңадан теркәү турында карар кабул ителгәннән соң, вәкаләтле орган тарафыннан жирләүләрне теркәү Китабына тиешле язма кертелә.

Жирләү урыны өчен яңа җаваплы кешегә күмү турында белешмә (таныклык)

бирелә. Жирләү турында иске белешмәләр (таныклыклар) вәкаләтле органга тапшырыла һәм утильләштерелә.

6.7. Билгеләнгән үрнәктәге белешмә (таныклык) югалган очракта, күмү урыны өчен җаваплы кешегә аның гаризасы буенча булган архив мәгълүматлары нигезендә дубликат бирелә.

6.8. Зиратта булган жирләү урынын раслау өчен, жирләү урыны өчен җаваплы кешегә, күмү урыннарын теркәү Китабында мәгълүматлар яки үлгән кешенең турыдан-туры күмелгәнлеген раслаучы дәлилләр булганда гына, билгеләнгән үрнәктәге белешмә (таныклык) бирелә.

Жирлөөләрне теркәү Китабында белешмәләр булмаганда яисә күмү урыны өчен җаваплы мәрхүмне турыдан-туры күмү фактын раслаучы дәлилләр булмаганда, үлгәннең биографик мәгълүматларын күрсәтеп, кабер өстендәге корылма барлыгы турында белешмә бирелә.

Бүлек 7. Кабер өстенә корылмалар урнаштыру тәртибе

7.1. Зиратларда кабер өске корылмалар ясау һәм урнаштыру әлеге тәртиптә каралган шартлар һәм Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Иннополис шәһәре Башкарма комитетының гамәлдәге норматив актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

7.2. Каберләрдә кабер корылмалары (һәйкәлләр, склеплар, кабер коймалары, чөчәк түтәлләре, цокольләр һ.б.) каберләрдә урын өчен җаваплы кешенең вәкаләтле органга гаризасы буенча куела яисә алыштырыла.

7.3. Әзерләнә һәм билгеләнә торган кабер корылмалары башка күмү урыннарына үтеп керүгә һәм зират территориясен төзекләндерү һәм агымдагы карап тотуга комачауламаска тиеш.

7.4. Үлем корылмалары күмү өчен бирелгән жир кишәрлеге чикләрендә билгеләнә. Участок чикләрендә һәйкәлләр, стелла, мемориаль такталар, башка истәлекле билгеләр урнаштыру тыела.

7.5. Чәнечкеле-кискеч элементлы кабер коймалары урнаштыру тыела. Билгеләнгән кабер корылмаларының кишәрлек чикләреннән чыгып яки алар өстендә асылынып торучы өлешләре булырга тиеш түгел.

Билгеләнгән кабер өстендәге корылмаларның биекlege 2 (ике) метрдан да артмаска, кабер коймалары 80 см дан да артмаска тиеш.

7.6. Зиратларда кабер өстендәге корылмаларны урнаштыру эшләрен башкару технологиясен тикшереп торып, эш башланганчы һәм алар тәмамланганнан соң, вәкаләтле орган белгечләре тарафыннан урнаштыру эшләрен башкару буенча махсуслаштырылган хезмәт көчләре белән башкарыла.

Жайланма технологиясен үтәмәү кабер өстендәге корылмаларга, инженерлык челтәрләренә китерелгән зыянны (бозуны, юкка чыгаруны), аллеяларны, юлларны, яшел утыртмаларны яисә тышкы төзекләндерүнең башка объектларын каплауны китереп чыгарган булса, эшләр заказчысы вәкаләтле орган билгеләгән тәртиптә төзелгән дефект актына нигезләнеп китерелгән зыянны тулы күләмдә капларга тиеш.

7.7. Кабер өстендәге корылмаларны урнаштыруны туфракны мөмкин булган утыртуга бәйле рәвештә үлгән кешене күмгәннән соң бер елдан да иртәрәк булмаган вакытта башкарырга тәкъдим ителә.

7.8. Билгеләнгән кабер корылмалары күмү урыны өчен җаваплы кешеләрнең милке булып тора, шуңа күрә аларга әлеге корылмаларны карап тоту һәм саклау бурычы йөкләнә.

7.9. Кабер ташларына (һәйкәлләргә) үлгән кеше турында дәрес булмаган биографик мәғлүматлар язу тыела.

7.10. Жирләү урыннары өчен җаваплы яисә куелган таләпләргә туры килми торган кабер өстенә корылмалар урнаштырган гражданның кисәтү алганнан соң 30 көн эчендә җибәрелгән хокук бозуларны бетерү кирәклегенә турында кисәтелә.

7.11. Вәкаләтле орган башка каберләргә керүгә комачаулаучы койма урнаштырылган ташландык җирләү урыны өчен җаваплы кешене билгели алмаган очракта, кызыксынган гражданның катнашындагы комиссия тикшерүе нәтижәләре буенча башка каберләргә керүгә тәмин итү максатыннан ташландык җирләү урынының коймасын өләшчә сүтү (күчү) турында карар кабул итергә хокуклы.

7.12. Кору агачлар (авария хәлендәге агачлар), табигый бәла-казалар, урлаулар һәм вандализм аркасында кабер өстендәге корылмаларны иминиятләштерергә тәкъдим ителә.

Бүлек 8. Кабер һәм кабер өстендәге корылмаларны карап торыу, каберләргә хуҗасыз дип тану

8.1. Исеме күмүгә белешмә бирелгән затлар кабер өстендәге корылмаларны һәм яшел утыртмаларны (кабер өемә, һәйкәл, цоколь, чәчәк түтәле, койма, күмү турында кирәкле белешмәләр) үз көчләре белән яки башка затларны җәлеп итеп карап торырга тиеш.

8.2. Кабер өстендәге корылма (кабер ташлары) милекчәсе теләгә буенча, күрсәтелгән милекчә һәм махсуслаштырылган хезмәт арасында җирләү эше мәсьәләләре буенча киртәләр җирләү урыннарына хезмәт күрсәтү, кабер өстендәге корылма (кабер ташы) кабул итү, койма саклау турында шартнамәләр төзелергә мөмкин.

8.3. Жирләү турында белешмәләр тулысынча булмаганда (һәйкәл, цоколь, койма, үлгән кеше турындагы мәғлүмат белән билгә, тәре һ.б.) һәм күмүгә 2 (ике) елдан артык рәттән карап тормаганда, зират администрациясе бурычлы:

1) күмү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт, кабернең торышы турында акт төзү өчен күмү эше мәсьәләләре буенча попечительлар советы вәкилләре катнашында комиссия чакыртырга;

2) кабер өстенә трафарет -каберне тәртипкә китерү кирәклегенә турында кисәтү кую;

3) өлегә күмүгә махсус китапта теркәргә;

4) хуҗасыз күмү яисә кабер янындагы корылманың тарихи-мәдәни кыйммәте ачыкланган очракта, аның сакланышын тарих һәм мәдәният һәйкәлләрен саклау һәм алардан файдалану турындагы законнар нигезендә тәмин итергә.

8.4. Кисәткәннән соң бер ел үткәч, әгәр кабер тәртипкә китерелмәгән һәм кызыксынган зат җирләнгән урыннар өчен җаваплылыкны раслаучы документаль дәлилләр китермәгән булса, җирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган оешма җирләү эше мәсьәләләре буенча попечительлар советы вәкилләре белән бергә каберне һәм кабер ташын хуҗасыз дип тану турында карар кабул итергә хокуклы.

8.5. Кабер өстенә куелган корылманы хуҗасыз дип тану турында акт төзелгәннән соң, үлгән кешене җирләү бурычын үз өстенә алган кешегә кабат заказ хаты белән каберне һәм кабер өстенә куелган корылманы тәртипкә китерү кирәклегенә турында хәбәр җибәрелә һәм, әгәр таләп үтәлмәсә, акт төзелгәннән соң 3 ел узгач, әмма җирләү көненнән 20 елдан да иртәрәк түгел, кабер өстенә куелган корылма

хужасыз дип таныла.

8.6. Кабер өстендәге корылмаларның сүтү тиешле акт белән рәсмиләштерелә.

8.7. Әлеге участката кабат күмү кабер өстендәге корылманы хужасыз дип таныганнан соң 10 елдан да иртәрәк булмаган вакытта рөхсәт ителә.

8.8. Хужасыз каберләргә күмү әлеге кагыйдәләр нигезендә башкарыла.

Бүлек 9. Зиратларга бару кагыйдәләре

9.1. Зиратлар территориясендә килүчеләр жәмәгать тәртибен һәм тынлыкны сакларга тиеш.

9.2. Зиратка килүчеләр түбәндәге хокукларга ия:

1) үлгәннәрне күмү урыннарына йөрергә;

2) культ билгеләнешендәге объектларга йөрергә;

3) күмү урыннарын карап тоту;

4) вәкаләтле орган белән килештереп, кабер ташларын һәм башка кабер корылмаларын урнаштырырга, яңадан эшләргә, каберләрне төзекләндерү буенча нинди дә булса капитал эшләр башкарырга, шул исәптән эскәмияләр урнаштырырга;

5) зират территориясенә автотранспорт чарасында керергә;

6) вәкаләтле орган белән килештереп, дини йолалар үткәергә.

9.3. Дини йолалар гражданның тарафыннан мөстәкыйль рәвештә дини оешмалар һәм конфессияләр билгеләгән горәф-гадәтләр буенча уздырыла һәм әлеге тәртипкә һәм башка хокукый актларга каршы килергә тиеш түгел.

9.4. Зиратлар территориясендә түбәндәгеләр тыела:

1) йорт хайваннарын көтү, кош-корт тоту, этләр йөртү;

2) учак ягарга, ком һәм балчык алырга, чирәм кисәргә;

3) жир казу;

4) һәйкәлләрне бозарга, территорияне чүпләргә;

5) яшел утыртмаларны сындырырга, чөчәкләрне өзәргә;

6) велосипедта, мопедларда, мотороллерларда, мотоциклларда, чаңгыда, чанада йөрергә;

7) спиртлы эчемлекләр эчәргә, психотроп чаралар һәм наркотиклар кабул итәргә, исерек һәм башка исерек хәлдә булырга;

8) территорияне металл ватык, төзелеш һәм көнкүреш калдыклары һәм башка материаллар белән пычратырга һәм чүпләргә;

9) хайваннарны күмүне һәм корбан чалуны башкарырга;

10) күмү урыннарында агачлар һәм куаклар утыртырга;

11) ул ябылганнан соң зират территориясендә булу;

12) чит мөлкәтне үзләштерергә, аның күченүен һәм башка үзидарәле гамәлләр башкарырга.

9.5. Зиратлар территориясендә эшкуарлык эшчәнлеген гамәлгә ашыру (каберләрне төзекләндерү материаллары, чөчәкләр, күмү йоласы предметлары белән сәүдә итү) тыела. Эшмәкәрлек эшчәнлегә бары тик Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитетының алынган рөхсәте нигезендә махсус билгеләнгән урыннарда гына мөмкин.

9.6. Мәет жирләү урыннарын мыскыллау яисә юкка чыгару Россия Федерациясе законнарында каралган җаваплылыкка китерә.

9.7. Үлгән кешене күмү бурычын үз өстенә алган затлар (жирләү урыны өчен

жаваплы) түбәндәгеләрне үтәргә тиеш:

1) тиешле документларны рәсмиләштерергә һәм кабернең теркәү номеры күмү процедурасы тәмамланганнан соң ук урында урнаштырылган дип ышанырга;

2) кабернең яңа теркәү номеры, иске орган утильләштерү өчен тапшырылганнан соң, күмү урынын яңадан теркәгән очракта, жирләү урынында урнаштырылган дип ышанырга;

3) каберне, кабер корылмаларын, яшел утыртмаларны һәм күмүләр турында кирәкле белешмәләрне тиешле хәлдә тотарга;

4) кабер калкулыкларын төзәтү, үләннәрне чабу, каберлекләрне ремонтлау һәм буяу, чүп-чарны махсус билгеләнгән урыннарда (контейнерларда) чыгару белән периметр буенча 0,5 м ераклыктагы территорияне чистарту вакытында башкарырга;

5) план буенча яңадан теркәлү узарга.

9.8. Дини оешмалар вәкилләре үз һәм башка конфессияләр вәкилләренә хөрмәт белән карарга, йолалар кылуга комачауламаска, жәназа оештыручы һәм үткәрүче персоналга жәназа күмү тантанасын үткәргәндә үз функцияләрен үтәүдә ярдәм күрсәтергә тиеш.

9.9. Кабердәге предметларны, кабердәге ритуаль атрибутларны урлауда гаеплеләр күмү урыннарын мәсхәрәләүдә яисә юкка чыгаруда Россия Федерациясе законнарында каралган жаваплылык тотарга.

Бүлек 10. Зиратлар территорияләрен карау буенча ижтимагый чаралар

10.1. Зиратлар (шимбә, урта көннәр өмәләре) территорияләрен карау буенча төп ижтимагый чаралар ел саен Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитеты тарафыннан апрель һәм май айларында, бәйрәмнәр һәм истәлекле даталар (Яз һәм хезмәт көне, Жиңгү көне), дини бәйрәмнәр һәм истәлекле даталар (Пасха, Радоница, Ураза бәйрәме, Корбан бәйрәме һәм башкалар) алдыннан, сентябрьдә һәм октябрьдә оештырыла.

10.2. Зиратларга хезмәт күрсәтүче жирле үзидарә органнары һәм оешмалар, жыештыру инвентарен бүлеп бирү һәм махсус техника бирү юлы белән, зиратларда өмәләргә уздыруда инициатив төркемнәргә һәм берләшмәләргә ярдәм күрсәтә.

10.3. Зиратлар территорияләрен карау буенча жәмәгать чараларын оештыруны Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитеты башкара.

Бүлек 11. Дини зиратларда эшчәнлекне оештыру

11.1. Бу бүлек дини йолалар буенча шул ук диндә үлгәннәр янында дини зиратта күмелгән дин тотучыларның һәм үлгәннәрнең якин туганнарының хокукларын яклый.

11.2. Дини зират - бер диндә (конфессиядә) үлгәннәр өчен жирләү урыннарын, шулай ук үлгәннәрне жирләү һәм башка ритуаль хезмәтләр күрсәтү өчен билгеләнгән биналарны, корылмаларны һәм башка объектларны үз эченә алган жирләү билгеләнеше объекты.

11.3. Дини зиратлар, аларның уставлары зиратларда дини йолаларны гамәлгә ашыруны күздә тоткан үзәкләштерелгән дини оешмаларның тәкъдире буенча төзелә ала.

Дини зираты төзелгәч, аның ижтимагый яки башкача статусы үзгәрү рәхсәт ителми.

11.4. Дини конфессияләр карамагындагы корылмалар астындагы жир кишәрлекләре аерымланган, уникаль кадастр номерларына ия һәм дини оешмаларга Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән хокукта һәм сроқка бирелә.

11.5. Дини зиратларның эшчәнлек тәртібе, тиешле дини берләшмәләр белән килештереп, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Иннополис шәһәре Башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районының «Иннополис
шәһәре» муниципаль берәмлеге
территориясендә күмү урыннарын карап
тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыру
тәртибенә
1 номерлы кушымта

Муниципаль берәмлек территориясендә күмүләрне теркәү кенәгәсенең титул кәгазе формасы

(жирләү эше мәсьәләләре бунча махсуслаштырылган хезмәт атамасы)

ТР ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ _____ МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ ТЕРРИТОРИЯСЕНДӘ
ЖИРЛӘҮЛӨРНЕ ТЕРКӘҮ КИТАБЫ;

(зиратның исеме)

Башланды " _____ " _____ 20__ ел

Тәмамланды " _____ " _____ 20__ ел

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Иннополис шәһәре» муниципаль берәмлеге территориясендә күмү урыннарын карап тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыру тәртибенә

2 номерлы кушымта

Күмү турындагы белешмәләрне теркәү китабының титул кәгазе формасы

(жирләү эше мәсьәләләре буенча махсулаштырылган хезмәт атамасы)

ТР ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ _____МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ № ____ КҮМҮ ТУРЫНДА
БЕЛЕШМӨЛӨРНЕ ТЕРКӨҮ КИТАБЫ

(зиратның исеме)

Башланды " _ " _____ 20 ____ ел

Тәмамланды " _ " _____ 20 ____ ел

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районының «Иннополис
шәһәре» муниципаль берәмлеге
территориясендә күмү урыннарын карап
тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыру
тәртибенә

3 номерлы кушымта

Кабер өстендәге корылмаларны урнаштыру (алмаштыру) китабының титул кәгазе формасы

(жирләү эше мәсьәләләре буенча махсуслаштырылган хезмәт атамасы)

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ЮГАРЫ ОСЛАН МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ _____ МУНИЦИПАЛЬ
БЕРӘМЛЕГЕНЕҢ КАБЕР ӨСТЕНӘ КУЕЛГАН КОРЫЛМАЛАРНЫ ТЕРКӨҮ (АЛМАШТЫРУ) № ____ КИТАБЫ

(зиратның исеме)

Башланды " _ " 20 ____ ел

Тәмамланды " _ " 20 ____ ел

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районының «Иннополис
шәһәре» муниципаль берәмлеге
территориясендә күмү урыннарын карап
тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыру
тәртибенә
4 номерлы кушымта

Белешмә № _____
(күмү урыны турында)

Жирләү урыны өчен җаваплыга бирелде _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Паспорт: серия: _____ номер: _____

бирелде: _____

бирү датасы: _____

Туу датасы: _____

Адрес һәм яшәү урыны: _____

Ул _____

(Ф.И.О., вафат булучының туган көне)

_____ зиратта

(зиратның исеме, аның урнашу урыны (адресы)

квартал № _____ сектор № _____ күмелде.

Жир участогының күләме: _____
(озынлыгы, киңлеге, м)

Күмү төре: _____

Үлем датасы: _____

Күмү датасы: _____

Нигез: _____

УРЫННЫ РЕЗЕРВЛАУ БАШКАРЫЛДЫ*

Жирләү өчен бирелә торган участокның күләме

квартал № _____ секторы № _____

Белешмә бирү датасы: " __ " _____ 20 ____ ел.

Вазифасы

М.П.

_____ (имза) (имзаны расшифровкалау)

*Гаилә, туганлык жирләү очрагында тутырыла

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль «Иннополис шәһәре»
муниципаль берәмлеге территориясендә
күмү урыннарын карап тоту һәм ритуаль
хезмәтләр оештыру тәртибенә
5 номерлы кушымта

Кабер өстендәге корылманы (кабер ташларын) урнаштыруны (алмаштыруны)
теркәү, күмү урынын киртәләү турында рәхсәт

Бирелде _____
(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Паспорт: серия: _____ номер: _____

бирелде: _____

бирү датасы: _____

Туу датасы: _____

Адрес һәм яшәү урыны: _____

Кабер өстендәге корылма (кабер ташы, койма) урнаштырылган (алмаштырылган)
һәм "___" _____ теркәлде.

Кабер өстендәге (кабер ташлары, коймалар) үлчәмнәре һәм язу тексты
килештерелде.

(кабер өстендәге корылма материалының, аның зурлыгы тасвирламасы)

_____, зиратта

(зиратның исеме, аның урнашу урыны (адресы)

квартал № _____ секторы № _____

Ф.И.О. һәм үлгән кешенең туу датасы _____

Күмү төре: _____

Үлем датасы: _____

Күмү датасы: _____

Вазифасы

м.п.

(имза) (имзаны расшифровкалау)

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районының «Иннополис
шәһәре» муниципаль берәмлеге
территориясендә күмү урыннарын карап
тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыру
тәртибенә

6 номерлы кушымта

Жирләү өчен урын бирү турында гариза формасы һәм үлгән кешене күмүгә рөхсәт

Иннополис шәһәре Башкарма комитеты
житәкчесенә

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

(вафат булган кеше белән туганлык дәрәжәсе)

адресы

телефоны

Үлгән кешене жирләү һәм күмү өчен урын бирү турында гариза

Гражданинны күмү өчен урын бирүегезне һәм күмүгә рөхсәт бирүегезне сорыйм

(фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган көне)

(кая икәннен күрсәтергә: гаилә, туганлык яисә буш урынга)
анда элек _____ елда минем туганым күмелгән *

(фамилиясе, исеме, атасының исеме, туганлык мөнәсәбәте)
квартал № _____ участок № _____ сектор № _____ *
зиратта _____
участок _____

Үлгән кешенең теркәлүенең соңгы урыны

(шәһәр, урам, йорт, фатир)
Үлгән "___" _____ елның 20____.

Жирләү урынын зиратта бирүегезне сорыйм:

(атама)

Үлгән кешене күмү төре: гәүдә табутта/көл урнада.

Дата: _____ Имза: _____
(ачыкламасы)

*гаилә, туганлык жирләү, кабергә күмү очрагында тулылана

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль «Иннополис шәһәре»
муниципаль берәмлеге территориясендә
күмү урыннарын карап тоту һәм ритуаль
хезмәтләр оештыру тәртибенә
7 номерлы кушымта

Күмүне яңадан теркәү турында гариза һәм күмү турында белешмә рәсмиләштерү
формасы

Иннополис шәһәре Башкарма комитеты
житәкчесенә

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

(вафат булган кеше белән туганлык дәрәжәсе)

адресы _____

телефоны _____

Жирләүне яңадан теркәү һәм күмү турында белешмә рәсмиләштерү турында гариза

Үлгән кешегә күмүне теркәү китабына үзгәрешләр кертүегезне

(фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган көне)

Үлем датасы " ____ " _____ 20 ____ ел.

һәм минем исемгә бәйлә рәвештә зиратта гаилә (туган, туганлык) күмү турында
белешмә бирүегезне сорыйм.

(сәбәбен күрсәтергә)

Документларның күчермәләрен китерәм:

Күмү турындагы белешмәне яңадан теркәүгә башка туганнарның минем исемгә
дәгъвалары юк. Туганнары мөнәсәбәтләре турындагы гаризада күрсәтелгән
белешмәләрне раслыйм. Белешмәләрнең дәрәжәгә өчен тулы җаваплылык тотам.

Дата: _____ Имза: _____

(ачыкلامасы)

Татарстан Республикасы Югары Ослан
муниципаль районының «Иннополис
шәһәре» муниципаль берәмлеге
территориясендә күмү урыннарын карап
тоту һәм ритуаль хезмәтләр оештыру
тәртибенә
8 номерлы кушымта

Кабер өсте корылмасын урнаштыруга (алмаштыруга) гариза

Иннополис шәһәре Башкарма комитеты
житәкчесенә

(фамилиясе, исеме, атасының исеме)

(вафат булган кеше белән туганлык дәрәжәсе)

адресы

телефоны

Кабер өсте корылмасын урнаштыруга (алмаштыруга) гариза

Кабер өсте корылмасын урнаштыруны (алмаштыруны) рәхсәт итүегезне сорыйм

(кабер өсте корылмасының исеме)

Күмү урынында

(фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган көне)

участок № _____ квартал № _____ сектор № _____
зиратта _____

Кабер өстенә корылманы урнаштыру эшләрен башкарачаклар:

(юридик затның фамилиясе, исеме, атасының исеме)

Документларның күчермәләрен китерәм:

- 1) Паспортның күчермәсе;
- 2) Күмү турында белешмәнең күчермәсе;
- 3) Кабер өстендәге корылманың проекты (эскизы, фотографиясе, тасвирламасы);
- 4) Кабер өсте корылмасын әзерләү (сатып алу) өчен документларның күчермәләре.

Дата: _____ Имза: _____
(ачыкلامасы)